

Aan

De Staatssecretaris

nota

BNC-fiche voor een Europese verordening om pellets als bron van microplastics te verminderen

TER BESLISSING

Datum

6 november 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/329319

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Circulaire Economie

Beslistermijn

12 december 2023

Bijlage(n)

2

Aanleiding

Op 16 oktober heeft de Europese Commissie het voorstel gepubliceerd voor de verordening ter voorkoming van pelletverlies om microplasticvervuiling te verminderen. Op 15 november wordt het BNC-fiche over dit voorstel behandeld in het interdepartementale BNC-overleg. Met deze nota ontvangt u het concept-fiche met de voorgestelde Nederlandse inzet ten aanzien van het voorstel.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om in te stemmen met het bijgevoegde BNC-fiche. Uw reactie ontvangen wij bij voorkeur vóór behandeling in de BNC-commissie op woensdag 15 november. Het BNC-fiche staat hieronder op hoofdlijnen beschreven.

Kernpunten

- Pellets zijn polymeren die worden gebruikt bij de verwerking van plastic producten en deelproducten.
- Met de voorgestelde verordening worden partijen die met pellets werken, verplicht om met een uniforme methode informatie te verstrekken over pellets die onbedoeld in het milieu belanden en om beheersmaatregelen te treffen om deze pellet lekkages naar het milieu te verminderen.
- Kern van de voorgestelde inzet is om het voorstel van de Commissie op hoofdlijnen te steunen en tegelijkertijd de Commissie op te roepen om met meer en ambitieuze wetgeving te komen voor de aanpak van andere grote bronnen van microplastics, waaronder plastic zwerfafval, autobanden, textiel, verf en landbouwplastics.
- Ten aanzien van dit specifieke voorstel voor pellets is de inzet om het voorstel op hoofdlijnen te steunen, en op sommige elementen van het voorstel iets ambitieuzer te zijn. Specifiek pleit Nederland voor de optie om:
 - o de definitie van pellets in de verordening in lijn te brengen met de definitie die wordt gehanteerd in het kader van de Conventie ter bescherming van het mariene milieu van de Noordoost Atlantische Oceaan (OSPAR) zodat naast kleine plastic korrels, ook andere vormen van polymeren voor de productie van eind- of deelproducten onder de verordening vallen;
 - o de verordening tijdig te evalueren zodat kritisch kan worden gekeken naar de effectiviteit, handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid van de maatregelen evenals bepaalde uitzonderingen en drempelwaardes.

Datum

6 november 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/329319

Opgesteld doorBestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Circulaire Economie**Beslistermijn**

12 december 20223

Bijlage(n)

2

Krachtenveld

- Verwachting is dat de voorgestelde verordening op hoofdlijnen goed wordt ontvangen door de meeste lidstaten.
- Eerder dit jaar heeft Nederland het voortouw genomen voor een politieke oproep samen met vijf andere lidstaten aan de Commissie om snel te komen met een ambitieus, samenhangend maatregelenpakket voor de aanpak van microplastics die onbedoeld in het milieu belanden.¹
- Er is veel politieke belangstelling voor de milieu- en gezondheidseffecten van microplastic, met name bij de fracties van GroenLinks, D66 en de Partij voor de Dieren. De Kamer wordt regelmatig geïnformeerd over microplastics.
- NGO's zoals de Plastic Soup Foundation bepleiten meer overheidsinterventie om microplastics vervuiling te beëindigen.
- Veel lobbyisten vanuit de chemische sector voeren in Brussel juist een stevige lobby tegen wetgeving voor de aanpak van microplastics omdat deze nadelig kunnen uitpakken voor hun verdienmodel.
- IenW draagt beleidsverantwoordelijkheid voor milieueffecten en indirecte gezondheidseffecten van microplastics via het milieu. De directe gezondheidseffecten van microplastics vallen onder de beleidsverantwoordelijkheid van VWS.

Toelichting

- Het is positief dat de Commissie juridisch bindende maatregelen treft om pellet lekkages naar het milieu te voorkomen en te verminderen. Pellets behoren tot de grootste bronnen van microplastic vervuiling.
- Het voorliggende voorstel van de Commissie levert een bijdrage aan de kabinetsdoelstelling om microplasticvervuiling te verminderen met 30% in 2030 en met 70% in 2050, zoals uiteengezet in het Nationaal Programma Circulaire Economie. Met deze verordening verwacht de Commissie echter slechts 6% van alle onbedoelde microplastics vervuiling te reduceren.
- De aanpak van pellets is dus niet genoeg om de reductiedoelstelling te realiseren en daarom pleit Nederland ook voor aanvullende Europese maatregelen om de andere bronnen aan te pakken.
- De voorgestelde verordening verplicht pellet verwerkers en transporteurs onder anderen om zich te melden bij de daarvoor nog aan te wijzen autoriteiten en om de volumes aan pellets te registreren en de hoeveelheid pellets te berekenen die verloren gaan in het milieu. Ook moeten ze maatregelen treffen om lekkages naar het milieu te voorkomen en op te ruimen.
- Overheden worden onder andere verplicht om een register te maken voor de notificatie en de boekhouding zoals hierboven beschreven. En om toezicht en handhaving in te richten om de naleving van de wetgeving te borgen. Ook moeten lidstaten eens in de drie jaar de voortgang van de implementatie rapporteren aan de Commissie.
- Hoewel het positief is dat de Commissie pelletverliezen naar het milieu wil aanpakken, plaatst het BNC-fiche ook een paar vraagtekens bij elementen van de voorgestelde verordening, zo willen we:

¹ [Non-paper 'Call for ambitious EU measures to reduce and prevent microplastics pollution' | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)

- Meer duiding van de Commissie over wanneer de genomen beheersmaatregelen passend kunnen worden bevonden zodat ook adequaat kan worden gehandhaafd op de verplichtingen.
- Uitleg bij de wijze waarop partijen, zoals schippers, die vooralsnog niet kunnen weten of en hoeveel pellets ze transporteren in de praktische uitvoering kunnen voldoen aan de notificatieplicht en administratieve verplichtingen.
- Meer onderbouwing bij de noodzaak voor mildere verplichtingen voor partijen die met minder dan 1000 ton pellets per jaar werken.
- Insteek is om de Commissie te vragen om op deze punten meer duidelijkheid te verschaffen in de voorgestelde verordening en om deze elementen drie jaar na inwerkingtreding te evalueren op basis van de eerste landenrapportages.
- Het fiche is afgestemd met de ministeries van BZ, FIN, VWS en EZK. Het is denkbaar dat het fiche aan de hand van bespreking in de BNC en/of de CoCo nog op enkele punten wijzigt. Indien dit de inhoud raakt, zal dit aan u worden voorgelegd voorafgaand aan de bespreking in de ministerraad.

Datum

6 november 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/329319

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Circulaire Economie

Beslistermijn

12 december 20223

Bijlage(n)

2

Financiële/juridische overwegingen

- Met de verordening wil de Commissie voorkomen dat er jaarlijks in Europa tussen 52-182 kton pellets onbedoeld in het milieu belanden.
- De totale kosten voor bedrijven in Europa worden geschat op € 376-491 mln.
- De totale kosten voor alle EU-lidstaten worden geschat op € 313K voor het eerste jaar, en daarna € 125K voor in de daarop volgende jaren. Het is niet uit te sluiten dat de kosten voor de implementatie van de voorgestelde verordening hoger zullen uitvallen. De toezichthouder zal de financiële gevolgen voor toezicht en handhaving met een HUF-toets beter in beeld brengen.
- Inzet is om in te stemmen met het voorstel en de bijbehorende uitvoeringskosten omdat deze naar verwachting in verhouding staan met de milieuwinst.

Strategie

- De oorspronkelijke verwachting op basis van een eerdere consultatieronde was dat de Commissie met een samenhangend maatregelenpakket zou komen om alle grote bronnen van microplastics aan te pakken. Nederland heeft in het voortraject inbreng geleverd aan de Commissie voor maatregelen op alle grote bronnen.² Inzet is om hier op te blijven aandringen in Europees verband om tot 30% reductie in 2030 te komen.

Uitvoering en gevolgen voor de maatschappij

- De maatregelen hebben naar verwachting geen negatieve effecten op de koopkracht van burgers. Kosten voor bedrijven zijn relatief laag en de verwachting is dat bedrijven de kosten zullen absorberen. De brede maatschappelijke welvaart gaat er naar verwachting juist op vooruit omdat de kosten voor milieuschade door microplastics afkomstig van pellets en eventuele gevolgen voor de menselijke gezondheid juist worden verminderd.

Achtergrond

- Eerder dit jaar heeft u ook ingestemd met een restrictievoorstel van de Europese Commissie onder de REACH-verordening om microplastics aan te pakken die bewust aan producten worden toegevoegd. Met dit voorstel treft

² Kamerstukken II, 2022/23, 21501-08, nr. 866

de Commissie ook maatregelen om microplastics aan te pakken die onbedoeld in het milieu belanden.³

- Deze specifieke voorgestelde verordening voor pellets bouwt voort op een rapportageverplichting uit de REACH restrictie voor microplastics aan bedrijven om informatie te geven over pellets en pellet verliezen.
- ILT houdt toezicht op de implementatie van REACH. De exacte taken zullen nader in samenspraak met uitvoerende organisatie worden vormgegeven conform de voorschriften van de verordening.

Datum

6 november 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/329319

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Circulaire Economie

Beslistermijn

12 december 20223

Bijlage(n)

2

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

nvt

Volgnummer	Naam	Informatie
1	BNC fiche	Dit is de voorgestelde kabinetsreactie op verordening.
2	Voorstel voor een Verordening van de Europese Commissie	Dit is de verordening waarop wordt gereageerd.

³ REACH is een systeem voor registratie, evaluatie en toelating van chemische stoffen die in de Europese Unie geproduceerd of geïmporteerd worden. De naam 'REACH' betekent Registration, Evaluation, Authorization and restriction of CHemicals. De regelgeving (Verordening nr. 1907/2006) hierover dateert van 18 december 2006, en is vanaf 1 juni 2007 van kracht geworden.